

Sygn. akt I ACz 544/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Małgorzata Wołczańska(spr.)

Sędziowie : SA Lucyna Świdarska - Pilis

SA Anna Bohdziewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 11 maja 2016 r.

sprawy z powództwa Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W.

przeciwko K. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Katowicach

z dnia 15 marca 2016r., sygn. akt II Nc 140/16

postanawia :

oddalić zażalenie.

SSA Anna Bohdziewicz SSA Małgorzata Wołczańska SSA Lucyna Świdarska - Pilis

Sygn. akt I ACz 544/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Katowicach na podstawie art. 130² § 1 kpc nakazał zwrócić powodowi pozew o zapłatę 138 134,92 zł, gdyż uznał, iż pozew nie został należycie opłacony.

W zażaleniu powód domagając się uchylenia zaskarżonego zarządzenia zarzucił naruszenie art. 13 ust. 1 i 1a ustawy o kosztach sądowych sprawach cywilnych przez jego niezastosowanie i uznanie, że strona powodowa powinna uiścić opłatę sądową od pozwu w wysokości wyższej niż 1000 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Dochodzone przez powoda roszczenie niewątpliwie ma swe źródło w czynności bankowej, której dokonała pozwana z poprzednikiem prawnym powoda – bankiem. Ma też skarżący rację wskazując, że wskutek przelewu wierzytelności zmianie nie ulega charakter stosunku zobowiązaniowego, a tylko osoba wierzyciela. Zażalenie nie mogło jednak odnieść skutku, bowiem prawidłowo zostało przyjęte zaskarżonym zarządzeniem, że w sprawie nie znajdował zastosowania art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j.Dz.U. z 2014r., poz.1025 z póź.zm; dalej zwana : uksc).

Powołany przepis ma charakter wyjątkowy w stosunku do uregulowania zawartego w ust. 1 art. 13 uksc. Z tego względu jego wykładnia powinna być ścisła i uwzględniać ratio legis oraz kontekst unormowania dodanego ustawą z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw(Dz.U. z 2015r., poz.1854). Zasadą według art. 13 ust. 1 uksc jest, że opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe - wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100 000 złotych. Natomiast w myśl ust. 1a tego artykułu, w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm., dalej zwana: Prawo bankowe), opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1000 złotych.

Przepis art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe zawiera katalog czynności bankowych. Uznać trzeba, że art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nawiązuje także do kryterium podmiotowego definicji czynności bankowej i przez to w sposób szczególny reguluje wysokość opłat w sprawach, w których przynajmniej po jednej stronie występuje bank i które wiążą się z działalnością prowadzoną przez bank. Samo pojęcie czynności bankowej zawarto już w art. 2 ustawy Prawo bankowe, który stanowi, że bank jest osobą prawną utworzoną zgodnie z przepisami ustaw, działającą na podstawie zezwoleń uprawniających do wykonywania czynności bankowych obciążających ryzykiem środki powierzone pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym. Zakres podmiotów wykonujących czynności bankowe jest zatem ograniczony, działalność ta jest regulowana i pozostaje pod ściślejszym nadzorem państwa. Wbrew więc wywodom skarżącego przepis art. 13 ust 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie wprowadza rozróżnienia spraw wyłącznie o kryterium przedmiotowe, skoro – jak wynika z wyżej przytoczonych unormowań Prawa bankowego – do dokonywania czynności bankowych uprawnione są tylko banki. Powód niewątpliwie nie jest bankiem i nie korzysta z uprawnień, o których mowa w art. 5 ust. 5 Prawa bankowego. Dlatego – wbrew stanowisku skarżącego – dla oceny czy podmiot dochodzący na drodze sądowej roszczeń z czynności bankowych istotne znaczenie ma to czy jest bankiem czy też nie. Z uprawnienia tego może korzystać tylko bank.

Przepis art. 13 ust. 1a uksc dodany został do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, mocą której uchylono przepisy art. 96-98 Prawa bankowego uprawniające banki do wystawiania, na podstawie ksiąg banku lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych, bankowych tytułów egzekucyjnych i prowadzenia w oparciu o nie, po nadaniu im przez sąd klauzuli wykonalności, egzekucji przeciwko osobom, które bezpośrednio z bankiem dokonały czynności bankowej albo były dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikających z czynności bankowej. Wyposażenie banków w możliwość wystawiania tytułów egzekucyjnych ułatwiało im proces dochodzenia należności bez konieczności wszczynania postępowania rozpoznawczego przed sądem i w sposób znacznie mniej kosztowny. Z wnioskiem o nadanie bankowemu tytułowi klauzuli wykonalności wiązał się obowiązek uiszczenia opłaty stałej w wysokości 50 zł. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem, przywilej egzekucyjny określony w uchylonych przepisach przysługiwał jedynie bankom. W razie cesji, także po wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego, nabywca nie mógł się nim posłużyć. W związku z uchyleniem przepisów dotyczących bankowych tytułów egzekucyjnych pozostaje zmiana ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych polegająca na wprowadzeniu uregulowania przewidującego niższe opłaty sądowe w sprawach roszczeń wynikających z czynności bankowych. Celem tej zmiany było zapobieżenie radykalnemu wzrostowi kosztów realizacji przez bank roszczeń wynikających z czynności bankowych. Tak jak w poprzednim stanie prawnym powód jako nabywca wierzytelności nie mógł skorzystać z zastrzeżonego dla banku przywileju egzekucyjnego, tak obecnie wyłączone jest zastosowanie względem niego szczególnego uregulowania zawartego w art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

A zatem, skoro pozew wniesiony przez radcę prawnego podlegał opłacie stosunkowej (5%) obliczonej od wskazanej w pozwie wartości przedmiotu sporu i nie został należycie opłacony, to zasadnie został zarządzony jego zwrot na podstawie art. 130² § 1 kpc. Z omówionych przyczyn zażalenie jako niezasadne podlegało oddaleniu z mocy art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc i art.398 kpc.

SSA Anna Bohdziewicz SSA Małgorzata Wołczańska SSA Lucyna Świdarska - Pilis